

Briselē, 28.7.2023.
COM(2023) 463 final

2023/0291 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485, ar ko Dānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ ("PVN direktīva") 395. pantu Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2023. gada 21. martā, Dānija pieprasīja atļauju turpināt piemērot vienotas likmes režīmu tādu vieglo kravas automobiļu privātai lietošanai, kuru maksimālā atļautā kopējā masa ir trīs tonnas un kuri ir reģistrēti tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, pagarinot īpašā pasākuma piemērošanu, kas piešķirts ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485², ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 75. panta.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2023. gada 3. maija vēstulē informēja pārējās dalībvalstis, izņemot Īriju un Poliju, par Dānijas pieprasījumu. Īriju un Poliju par Dānijas pieprasījumu informēja 2023. gada 4. maija vēstulē. Komisija 2023. gada 5. maija vēstulē paziņoja Dānijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izvērtēšanai.

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Lai vienkāršotu PVN iekasēšanu un cīnītos pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, Dānija 2011. gadā pieprasīja īpašu pasākumu, kas ļautu ieviest vienotas likmes režīmu attiecībā uz privātas lietošanas vieglajiem kravas automobiļiem, kuru maksimālā atļautā kopējā masa ir trīs tonnas un kuri ir reģistrēti tikai izmantošanai saimnieciskās darbības vajadzībām. Pieprasījums tika apstiprināts ar Padomes 2012. gada 24. jūlija Īstenošanas lēmumu 2012/447/ES³. Dānija trīs reizes pieprasīja īpašā pasākuma pagarinājumu, ko apstiprināja ar Padomes 2015. gada 19. jūnija Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/992⁴, Padomes 2018. gada 19. marta Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485 un Padomes 2020. gada 22. jūlija Īstenošanas lēmumu 2020/1088, ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485⁵. Īstenošanas lēmums (ES) 2018/445 zaudē spēku 2023. gada 31. decembrī.

Ja netiktu piemērots šāds īpašais pasākums, Dānijas tiesību aktos paredzēts, ka nodokļa maksātājs pilnībā zaudētu tiesības atskaitīt PVN par transportlīdzekļa pirkuma izmaksām, ja tas privāti lietotu šādu transportlīdzekli, kurš reģistrēts lietošanai tikai saimnieciskās darbības

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/485 (2018. gada 19. marts), ar ko Dānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 81, 23.3.2018., 13. un 14. lpp.), kas grozīts ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1088 (2020. gada 22. jūlijs) (OV L 239, 24.7.2020., 14. un 15. lpp.).

³ Padomes Īstenošanas lēmums 2012/447/ES (2012. gada 24. jūlijs), ar ko Dānijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 202, 28.7.2012., 24. un 25. lpp.).

⁴ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2015/992 (2015. gada 19. jūnijs), ar ko Dānijai atļauj ieviest īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 159, 25.6.2015., 66. un 67. lpp.).

⁵ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1088 (2020. gada 22. jūlijs), ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485, ar ko Dānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 239, 24.7.2020., 14. un 15. lpp.).

vajadzībām. Dānija piemēro stāvokļa saglabāšanas noteikumu saskaņā ar PVN direktīvas 176. pantu attiecībā uz PVN atskaitījumu par vieglo kravas automobiļu, kuru maksimālā atļautā masa nepārsniedz trīs tonnas, pirkuma un ekspluatācijas izmaksām. Ja uzņēmums reģistrē šādu vieglo kravas automobili izmantošanai tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, tam ir tiesības pilnībā atskaitīt PVN par transportlīdzekļa pirkuma, kā arī ekspluatācijas izmaksām. Taču uzņēmumam, kurš reģistrē šādu vieglo kravas automobili izmantošanai gan saimnieciskās darbības, gan personīgām vajadzībām, nav tiesību atskaitīt PVN par pirkuma izmaksām, bet tas var pilnībā atskaitīt PVN par transportlīdzekļa ekspluatācijas izmaksām.

Iepriekš aprakstītā Dānijas sistēma var būt sarežģīti un dārgi administrējama gan nodokļa maksātājam, gan nodokļu administrācijai. Tāpēc Dānija ir pieprasījusi atļauju turpināt piemērot vienkāršotu procedūru, kas iepriekš noteikta ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485 un kuras darbības periods tika pagarināts ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2020/1088.

Saskaņā ar PVN direktīvas 75. pantu, ja preces, kas ir saimnieciskās darbības aktīvu daļa, lieto privātām vajadzībām, summu, kurai uzliek nodokli, lai noteiktu maksājamo PVN, veido visas nodokļa maksātājam radušās pakalpojuma sniegšanas izmaksas. Dānijas izmantoto vienotās likmes sistēmu nodokļa maksātājs varētu izmantot līdz divdesmit dienām kalendārajā gadā. Saskaņā ar šo sistēmu nodokļa maksātājs maksā dienas maksu par transportlīdzekļa izmantošanu privātām vajadzībām. Vienotas likmes summa, kas jāmaksā par katru dienu par transportlīdzekļa izmantošanu privātām vajadzībām, ir DKK 40, un tā attiecas tikai uz PVN. Šo summu ir noteikusi Dānijas valdība, pamatojoties uz valsts statistikas datu analīzi. Līdzīgs maksājums saskaņā ar atsevišķu valsts tiesību aktu būs jāveic, lai segtu ienākuma nodokli par uzņēmuma automobiļa izmantošanu un piemaksu ikgadējam transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklim. Ja nodokļa maksātājs izmantotu transportlīdzekli privātām vajadzībām vairāk nekā divdesmit dienas kalendārajā gadā, tiktu piemēroti stāvokļa saglabāšanas noteikumi un nodokļa maksātājs pilnībā zaudētu tiesības uz atskaitījumu par transportlīdzekļa pirkuma izmaksām.

Dānijas iestādes ir izstrādājušas elektronisku sistēmu, saskaņā ar kuru nodokļa maksātāji var samaksāt dienas vienoto likmi vai nu tiešsaistē, vai izmantojot mobilo lietotni. Veicot maksājumu, nodokļa maksātājs saņem “dienas vaučeru”, kas ir dokumentārs pierādījums, ka PVN ir samaksāts. Iestādes uzskata, ka sistēma vienkāršo nodokļa maksātāju uzskaites pienākumus, kā arī nodokļu iestāžu pienākumu uzlikt un iekasēt nodokli.

Vienkāršotā procedūra ir fakultatīva. Tāpēc nodokļa maksātājs joprojām varētu reģistrēt savus vieglos kravas automobiļus gan lietošanai saimnieciskajā darbībā, gan privātai lietošanai, ja tas atbilst viņa situācijai.

Kā prasīts Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2018/485 3. pantā, Dānija kopā ar pagarinājuma pieprasījumu iesniedza ziņojumu, kurā ietverts pārskats par pasākumu. Saskaņā ar Dānijas iestāžu informāciju vienkāršotā procedūra pēdējo gadu laikā ir darbojusies ļoti labi un tām ir pamatoti iemesli turpināt izmantot šādu procedūru.

Tāpēc ir lietderīgi atļaut Dānijai turpināt piemērot īpašo pasākumu līdz 2026. gada 31. decembrim.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

PVN direktīvas 176. pantā noteikts, ka Padome lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas PVN atskaitīšana. Līdz tam tā ļauj dalībvalstīm saglabāt izņēmumus, kas paredzēti šo valstu tiesību

aktos 1979. gada 1. janvārī. Tādējādi ir vairāki “stāvokļa saglabāšanas” noteikumi, kuri ierobežo tiesības atskaitīt nodokļus attiecībā uz vieglajiem pasažieru automobiļiem.

Neatkarīgi no iepriekšējām iniciatīvām paredzēt noteikumus par to, uz kurām izdevumu kategorijām var attiecināt atskaitīšanas tiesību ierobežojumu⁶, šāds īpašais pasākums ir lietderīgs, kamēr tiek gaidīta šo noteikumu saskaņošana ES līmenī.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

PVN direktīvas 395. pants.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Vadoties pēc PVN direktīvas noteikuma, kurš ir šā priekšlikuma pamatā, priekšlikums ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tādēļ subsidiaritātes principu nepiemēro.

• Proporcionalitāte

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko dalībvalstij piešķir pēc pašas dalībvalsts pieprasījuma, un tas nerada nekādas saistības.

Ņemot vērā īpašā pasākuma ierobežoto darbības jomu, tas ir proporcionāls izvirzītajam mērķim, proti, vienkāršot PVN saistības un PVN iekasēšanu, kā arī apkarot izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes īstenošanas lēmums ir vispiemērotākais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām netika veikta. Šā priekšlikuma pamatā ir Dānijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo konkrēto dalībvalsti.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

• Ietekmes novērtējums

Priekšlikuma mērķis ir novērst izvairīšanos no PVN maksāšanas un vienkāršot nodokļa iekasēšanas procedūru, un tādējādi tas, iespējams, pozitīvi ietekmēs kā uzņēmumus, tā

⁶ COM (2004) 728 final – Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK nolūkā vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa saistības (OV C 24, 29.1.2005., 10. lpp.), atsaukts 2014. gada 21. maijā (OV C 153, 21. 5. 2014., 3. lpp.).

administrācijas. Dānija šo risinājumu uzskata par piemērotu pasākumu. Dānija iesniedza ziņojumu, kurā ietverts pārskats par pasākumu, saskaņā ar kuru vienkāršotā procedūra pēdējo gadu laikā ir darbojusies ļoti labi un ir pamatoti iemesli turpināt izmantot šādu procedūru.

Saskaņā ar Dānijas iesniegtajiem datiem 2020., 2021. un 2022. gadā attiecīgi tika pārdoti 33 100, 40 000 un 43 500 dienas vaučeri par 225 DKK; PVN bija 40 DKK par ikvienu pārdoto dienas vaučeru. Tātad pasākumu izmanto arvien vairāk nodokļa maksātāju.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums pamattiesību aizsardzību neietekmē.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pasākumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido PVN.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula; automātisks laika ierobežojums, kas noteikts līdz 2026. gada 31. decembrim.

Gadījumā, ja Dānija apsvērtu īpašo pasākumu pagarināt vēl pēc 2026. gada 31. decembra, ne vēlāk kā 2026. gada 31. martā būtu jāiesniedz Komisijai ziņojums, kurā ietverts pārskats par pasākumu, kopā ar pagarinājuma pieprasījumu.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485, ar ko Dānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485² Dānijai atļāva piemērot īpašu pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 75. panta (“īpašais pasākums”), lai piemērotu vienotas likmes režīmu tādu vieglo kravas automobiļu privātai lietošanai, kuru maksimālā atļautā kopējā masa ir trīs tonnas un kuri ir reģistrēti tikai saimnieciskās darbības vajadzībām. Ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/485 atļautais īpašais pasākums zaudē spēku 2023. gada 31. decembrī.
- (2) Vēstulē, kas Komisijā reģistrēta 2023. gada 21. martā, Dānija saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta pirmo daļu pieprasīja atļauju turpināt piemērot īpašo pasākumu pēc 2023. gada 31. decembra.
- (3) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2023. gada 3. maija un 2023. gada 4. maija vēstulēs Dānijas iesniegto pieprasījumu nosūtīja pārējām dalībvalstīm. Komisija 2023. gada 5. maija vēstulē paziņoja Dānijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga pieprasījuma izvērtēšanai.
- (4) Ja īpašo pasākumu turpinātu piemērot, nodokļa maksātāji, kas reģistrējuši transportlīdzekli izmantošanai tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, varētu lietot transportlīdzekli privātām vajadzībām un summu, kurai uzliek nodokli, to pielīdzinot pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 75. pantu, aprēķināt pēc vienotas dienas likmes, nevis zaudēt tiesības atskaitīt PVN par transportlīdzekļa pirkuma izmaksām.
- (5) Šī vienkāršotā aprēķina metode tomēr būtu jāpiemēro tikai tad, ja lietošana privātām vajadzībām nepārsniedz 20 dienas katrā kalendārajā gadā.
- (6) Saskaņā ar Dānijas pieprasījumā sniegto informāciju faktiskā situācija, kas attaisnoja šā īpašā pasākuma piemērošanu, nav mainījies. Dānija kopā ar pieprasījumu iesniedza Komisijai ziņojumu, kurā pārskatīta vienotas likmes summa, kas jāmaksā

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2018/485 (2018. gada 19. marts), ar ko Dānijai atļauj piemērot īpašu pasākumu, atkāpjoties no 75. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 81, 23.3.2018., 13. lpp.).

par katru dienu par transportlīdzekļa izmantošanu privātām vajadzībām. Minētajā ziņojumā Dānija norāda, ka iekasējamā PVN summa par dienu nemainās, proti, ir 40 DKK.

- (7) Dānija norāda, ka īpašais pasākums pēdējos gados darbojies ļoti labi un to izmantojuši arvien vairāk nodokļa maksātāju. Dānija arī norāda, ka īpašā pasākuma mērķis ir vienkāršot ar PVN saistītos pienākumus nodokļa maksātājiem, kas transportlīdzekli, kurš reģistrēts izmantošanai tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, dažreiz lieto privātām vajadzībām, tādējādi vienkāršojot PVN iekasēšanas procedūru. Tomēr nodokļa maksātājs joprojām varētu izvēlēties vieglo kravas automobili reģistrēt izmantošanai gan saimnieciskām, gan privātām vajadzībām. To darot, nodokļa maksātājs zaudētu tiesības atskaitīt PVN par transportlīdzekļa pirkuma izmaksām, bet tam nebūtu jāmaksā dienas maksa par lietošanu privātām vajadzībām.
- (8) Atļauja piemērot pasākumu, kas nodrošina, ka nodokļa maksātājam, kas transportlīdzekli, kurš reģistrēts izmantošanai tikai saimnieciskās darbības vajadzībām, dažreiz lieto privātām vajadzībām, netiek atņemtas visas tiesības atskaitīt priekšnodokli par minēto transportlīdzekli, atbilst vispārējiem noteikumiem par atskaitīšanu, kas noteikti Direktīvā 2006/112/EK.
- (9) Tāpēc ir lietderīgi pagarināt Īstenošanas lēmumā (ES) 2018/485 paredzēto atļauju. Atļaujas termiņa pagarinājumam vajadzētu būt ierobežotam laikā, lai varētu veikt novērtējumu par īpašā pasākuma efektivitāti un piemērotību. Tāpēc atļaujai būtu jāzaudē spēks 2026. gada 31. decembrī.
- (10) Ja Dānija pieprasītu īpašo pasākumu vēlreiz pagarināt uz laiku pēc 2026. gada 31. decembra, tai līdz 2026. gada 31. martam būtu jāiesniedz Komisijai ziņojums kopā ar pagarinājuma pieprasījumu.
- (11) Tiek uzskatīts, ka īpašā pasākuma pagarināšanai būs tikai nenožīmīga ietekme uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem PVN ieņēmumiem un nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido iekasētais PVN.
- (12) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2018/485 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2018/485 3. panta otro un trešo daļu aizstāj ar šādu:

“To piemēro no 2018. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim.

Pieprasījumu pagarināt šajā lēmumā paredzētā pasākuma piemērošanu iesniedz Komisijai līdz 2026. gada 31. martam, un tam pievieno ziņojumu, kurā ietverts pārskats par pasākumu.”.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Dānijas Karalistei.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*